

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

44.

KURIER LITIEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ. 1-го Юня — 1837 — Wilno. Wtorek. 1-go Czerwca.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 25-го Мая.

Его Императорское Величество, изъ двухъ избранныхъ Виленскимъ дворянствомъ кандидатовъ, изволилъ Высочайше утвердить въ званіи Виленскаго Губернскаго Предводителя, Дѣйствительнаго Статскаго Совѣтника *Марцинкевича-Жабу*.

— Государь Императоръ, по Положенію Комитета Гг. Министровъ, въ 27-й день минувшаго Апрѣля, Высочайше утвердить соизволилъ избраннаго дворянствомъ Виленской Губерніи, на текущее трехлѣтіе, Почетнымъ Попечителемъ обѣихъ Виленскихъ Гимназій, Дѣйствительнаго Статскаго Совѣтника Графа *Хрептовича*.

Его Императорское Высочество Государь Наслѣдникъ Цесаревичъ отправился въ путешествіе по Россіи, изъ Царскаго Села, въ шесть часовъ по полудни, 2-го Мая, и въ половинѣ 4-го часа утра, 3-го числа, изволилъ прибыть въ Новгородъ, въ вождельномъ здравіи.

Въ десятомъ часу, принявъ рапорты отъ начальника Губерніи и Губернскаго Предводителя Дворянства, прибылъ въ Софійскій Соборъ, гдѣ по совершеніи молебствія, Его Высочество поклонился Св. иконамъ, и приложился къ мощамъ угодниковъ Божіихъ, и со вниманіемъ обозрѣлъ все достопримѣчательныя предметы сего знаменитаго храма. Послѣ сего, Государь Цесаревичъ изволилъ присутствовать на разводѣ отъ полка Наслѣднаго Принца Прускаго, удостоилъ Своимъ посѣщеніемъ Новгородскую Губернскую Гимназію и Благородный Пансіонъ, при ней учрежденный, осмотрѣлъ новое зданіе тюремнаго замка, заново перестроенныя казармы гарнизоннаго баталіона, военный госпиталь и лодку, на которой Императрица ЕКАТЕРИНА II шествовала въ 1785 году, по водамъ, отъ С. Петербурга до Новгорода, и которую Она подарила жителямъ сего города, на память Своего у нихъ пребыванія. Кромѣ Софійскаго Собора, Государь Наслѣдникъ изволилъ входить, для обозрѣнія и молитвы, въ церкви: Св. Николая на Дворнищи, что у Ярославовой башни, Св. Николая Качаннаго и Знаменскія Божія Матери, и въ жепскій Свято-Духовъ Монастырь.

Къ обѣденному столу Его Высочества приглашены были, кромѣ Преосвященнаго Епископа Старорусскаго, начальника Губерніи и Губернскаго Предводителя Дворянства, — почетнѣйшіе военные чины, находившіеся тогда въ Новгородѣ, и Градской Глава.

Послѣ обѣда, Государь Цесаревичъ совершилъ на пароходѣ плаваніе по Волхову до Юрьева Монастыря, примѣчательнаго, какъ своею 800-лѣтнею древностію, такъ и нынѣшнимъ богатствомъ и отличными устройствомъ своимъ; обозрѣвъ сію обитель во всехъ подробностяхъ, Его Высочество возвратился въ Новгородъ, и въ шесть часовъ по полудни, изволилъ отправиться въ дальнѣйшій путь.

4-го числа, рано утромъ, выѣхавъ изъ Зайцова, гдѣ былъ первый ночлегъ, Государь Наслѣдникъ

ВІАДОМОСЦИ КРАЈОВЕ.

Sankt-Petersburg, dnia 25-go Maja.

Его CESARSKA MOŚĆ, z dwóch wybranych przez Wileńskie Dworzanstwo Kandydatów, Najwyżcy raczył utwierdzić na urzędzie Wileńskiego Gubernialnego Marszałka Dworzaństwa, Rzeczywistego Radcę Stanu *Marcinkiewicza-Żabę*.

— CESARZ Jego MOŚĆ, po nastąpieniu Komitetu PP. Ministrów, w dniu 27 zeszłego Kwietnia, Najwyżcy raczył utwierdzić obranego przez Dworzanstwo Gubernii Wileńskiej, na następne trzylecie, Honorowym Kuratorem obu Wileńskich Gimnazjów, Rzeczywistego Radcę Stanu *Chreptowicza*.

JEGO CESARSKA WYSOKOŚĆ PAN NASTĘPCA CESARZEWICZ, wyjechał w podróż po Rossyi z Carskiego-Sioła, dnia 2 Maja o godzinie 6 z południa, a dnia 3 o pół do czwartey zrana przybył raczył do Nowgorodu, w pożądanym zdrowiu.

O godzinie 10-tej, przyjąwszy rapporta od Naczelnika Gubernii i Gubernialnego Marszałka Dworzaństwa, przybył do Sofijskiego Soboru, gdzie po odprawieniu modłów, Jego WYSOKOŚĆ oddał cześć obrazom i relikwiom Świętych, i z uwagą obejrzał wszystkie osobliwości i tey znakomitey świątyni. Potém CESARZEWICZ Jego MOŚĆ raczył bytć obecnym na zmianie straży półku Xięcia Następcy Pruskiego, udarował swém odwiedzeniem Nowgorodzkie Gubernialne Gimnazjum i przy niém Szlachetny Pensyon, obejrzał nową budowę turemnego zamku, nanowo przebudowane koszarzy garnizonowego batalionu, wojskowy szpital i łódź, w której CESARZOWA KATARZYNA II, w roku 1785, płynęła z St. Petersburga do Nowgorodu, a którą darowała mieszkańcom tego miasta, na pamiątkę Swego u nich pobytu. Oprócz Soboru Sofijskiego, CESARZEWICZ Jego MOŚĆ raczył wchodzić, dla widzenia i modlitwy, do cerkwi: Sw. Mikołaja na Dworniszczy przy Jarosławowej baszcie, Sw. Mikołaja Kaczannaho i Znameni kiej. Najświętszey Panny, oraz do Panińskiego Monastéru Świętego Ducho.

Na obiad do stołu Jego WYSOKOŚCI zaproszeni byli, oprócz Najprzewielebniejszego Starorusskiego Biskupa, Naczelnika Gubernii i Gubernialnego Marszałka Dworzaństwa, — znakomitsi wojskowi Urzędnicy, znajdujący się naówczas w Nowgorodzie i Głowa Miasta.

Po obiedzie, CESARZEWICZ Jego MOŚĆ popłynął na parochodzie rzeką Wołchowem do Monastéru Sw. Jerzego, który godzi-n jest uwagi, tak ze względu swej, 800 lat starożytności, jako i ze względu teraźniejszego swojego bogactwa i szczególnej budowy; Jego WYSOKOŚĆ, obejrzawszy we wszystkich szczegółach ten klasztor, powrócił do Nowgorodu, i o godzinie szóstej z południa raczył udać się w dalszą podróż.

Dnia 4-go rano, wyjechawszy z Zaycowa, gdzie był pierwszy nocleg, CESARZEWICZ Jego MOŚĆ, około po-

O godzinie ósmej z południa, Jego Wsakość, przybywszy do m. Kalazina, przepawił się na promie na przeciwny brzeg Wołgi, do Kalazińskiego Monastéru, wstawionego znakomitemi czynami Xięcia Michała Skopina-Szuyskiego i cudami Sw. Makarego Kalazińskiego; po oddaniu czci u grobu tego Świętego, Cesarzewicz Jego Mość powrócił do miasta, wszędzie przeprowadzany od niezliczonego mnóstwa ludu, biegącego w zawody dla cieszenia się z oglądania oblicza NAYJAŚNIEJSZEGO GOŚCIA,

наперерывъ стремившагося насладиться лицезрѣніемъ Августѣйшаго Гостя, и въ порывѣ восторга своего нерѣдко останавливавшего шествіе Его Высочества. Удостоивши принять находившееся въ городѣ дворянство и почетнѣйшихъ гражданъ, Государь Цесаревичъ, въ 10-мъ часу вечера, изволилъ отправиться на ночлегъ въ Угличъ, куда и прибылъ въ часъ по полуночи.

8-го числа, въ семь часовъ утра, всѣмъ духовенствомъ города Углича совершенно было въ Соборѣ молебствіе, въ присутствіи Государя Наслѣдника, который, приложившись къ Св. иконамъ и поклонившись гробу Св. Князя Романа Угличкаго, изволилъ шествовать отсюда въ церковь Св. Димитрія Царевича, построенную, на мѣстѣ крови, неповинно пролѣянной; послѣ того, Его Высочество внимательно разсматрѣлъ, такъ называемую, палату, или небольшою дворецъ Царевича, внутри передѣланный, но снаружи сохранившій первобытную форму. Въ девятomъ часу, Государь Великій Князь изволилъ отправиться на Рыбинскъ, по излучистому правому берегу Волги, посреди перелѣсковъ и людныхъ селеній. Живописныя виды представлялись по обѣимъ сторонамъ дороги, но ненастная погода лишила удовольствія наслаждаться ими; съ утра 6-го Мая, начались дожди, которые въ теченіе трехъ дней почти вовсе не преставали, отъ того и весь проѣздъ Его Высочества, особенно отъ Углича до Ярославля, былъ довольно затруднителенъ.

Въ девятomъ часу по полудни, Государь Наслѣдникъ, прибывъ въ Рыбинскъ, остановился въ домѣ Градскаго Главы Тюменева, который имѣлъ счастье представить Его Высочеству изданное имъ статистическое описаніе города Рыбинска, напечатанное съ одобренія Статистическаго Отдѣленія Совѣта Министра Внутреннихъ Дѣлъ, и посвященное Августѣйшему имени Его Высочества. Государь Великій Князь, помолвившись въ соборномъ храмѣ, изволилъ осматривать больницу, биржу, набережную и пристани Волжскія, которыя, по раннему времени года, не были еще покрыты тѣмъ множествомъ судовъ, которыми они наполняются въ концѣ Мая и въ Іюнь, и даютъ Рыбинску необыкновенное движеніе и коммерческую значительность, каковой не имѣетъ ни одинъ городъ въ Россіи. Въ соборномъ Рыбинскомъ храмѣ хранятся кресла, на которыхъ Императрица ЕКАТЕРИНА II сидѣла въ бытность свою въ Рыбной Слободѣ, въ 1763 году. Замѣчательно, что Правнукъ Великой Государыни прибылъ въ Рыбинскъ въ 8-й день Мая, ровно чрезъ 74 года послѣ Нея, ибо и ЕКАТЕРИНИНЪ въѣздъ въ сей городъ совершился также 8-го Мая.

Выѣхавъ изъ Рыбинска въ четыре часа по полудни, Государь Цесаревичъ не могъ остановиться въ Борисоглебскѣ, чтобы переночевать на лѣвый берегъ Волги, и съ должнымъ вниманіемъ осмотрѣть довольно обширный и богатый городъ Романовъ; день уже вечерѣлъ, погода была самая ненастная, и дорога отъ дождей увлажнилась до такой степени, что восемь лошадей, едва могли везти экипажъ; къ 11-ти часамъ ночи, не ранѣе, Его Высочество изволилъ достигнуть Ярославля.

9-го числа, послѣ крестнаго хода, по случаю внесенія въ городъ изъ Толгскаго Монастыря иконы Богоматери, Государь Наслѣдникъ, отстоявъ литургію въ соборѣ, осмотрѣлъ два монастыря, мужскій и женскій, и удостоилъ своимъ посѣщеніемъ Демидовскій Лицей и Губернскую Гимназію. Вечеромъ, по принесенной просьбѣ отъ лица всего Ярославскаго дворянства и купечества, Его Высочество осчастливилъ своимъ присутствіемъ блистательный балъ, въ честь Его данннй.

10-го числа, Государь Цесаревичъ изволилъ произвестъ смотръ 3-го Учебнаго Карабинернаго полка, обозрѣлъ Яковлевскую полотняную мануфактуру, шелковую фабрику Мануфактуръ-Совѣтника Оловянишникова, Школу писцовъ, Домъ Признанія Близняго, всѣ заведенія Приказа Общественнаго Признанія и тюремный замокъ; особенное вниманіе Его Высочества обратила на себя выставка издѣлій губерніи, весьма богатая разнообразными предметами народной промышленности, и ясно доказывающая, что Ярославская Губернія, издавна славная смышленостію и богатствомъ жителей, занимаетъ значительное мѣсто между губерніями и въ мануфактурномъ отношеніи. Къ обѣденному столу Великаго Князя приглашены были, кромѣ Военнаго Губернатора и Губернскаго Предводителя Дворянства, нѣсколько служащихъ и отставныхъ Генераловъ, Вице-Губернаторъ и Градской Глава.

Въ оба дня пребыванія Его Высочества въ Ярославль, городъ былъ великолѣпно иллюминированъ.

11-го Мая, въ семь часовъ утра, Государь Наслѣдникъ Цесаревичъ оставилъ Ярославль и напра-

а который въ унесеніи своей радости, часто стрымывалъ ісче Цесаревича Jego Моść. Udarowawszy przyjęciemъ znajdujące się w mieście Dworzeństwo i znakomitszychъ obywateli mieskich, Jego Wysokość, o godzinie 10-ey wieczoremъ, raczyłъ wyjechać na noclegъ do Uglicza, dokądъ też przybyłъ o pierwszej zъ północy.

Dnia 8-go, o godzinie siódmej zrana, całe Duchowieństwo miasta Uglicza, odprawiło w Soborze modły, w obecności NASTĘPCY CESARZEWICZA, który, ucałowawszy Sw. Obrazy i złożywszy cześć u grobu Sw. Xiążęcia Romana Uglieckiego, raczyłъ ісдзъ ztamtądъ do cerkwi Sw. Dymitra Carewicza, wzniesionej na miejscu krwi niewinnie przelanej; potemъ Jego Wysokość zъ wielką uwagą obejrzałъ takъ nazwaną, pałacę, czyli niewielki pałacykъ Carewicza, który wewnątrz zostałъ przerobiony, ale zewnątrz zachowałъ swój kształtъ pierwotny. O godzinie dziewiątej WIELKI XIĄŻE Jego Mość raczyłъ wyjechać do Rybińska, połączony prawymъ brzegu Wołgi, pośródъ zarośli i ludnychъ wiosek. Malownicze widoki ukazywały się po obu stronachъ drogi, ale dżdżysty czasъ nie dozwoliłъ cieszyć się niemi; zrana 6-go Maja, zaczęły się deszcze, które przezъ trzy dni ciągle prawie nie ustawały, a od których cała podróż, szczególniej od Uglicza do Jarosławia, była dośćъ przykra.

O godzinie dziewiątej wieczoremъ, CESARZEWICZ Jego Mość, przybywszy do Rybińska, zatrzymałъ się w domu Głowy miasta Tiumieniewa, który miałъ szczęście przedstawić Jego Wysokości wydane przezeńъ statystyczne opisanie miasta Rybińska, wydrukowane za pozwoleniemъ Statystycznego Oddziału Rady Ministra Spraw Wewnętrznychъ i poświęcone NAYJAŚNIEYSZEMU Imieniu Jego Wysokości. WIELKI XIĄŻE, po modlitwachъ w sobornej świątyni, raczyłъ oglądać szpitalъ chorychъ, giełdę, pobrzeża i przystanie Wołgi, które, dla wcześniejszy pory roku, nie były jeszcze pokryte takimъ množstwemъ statkówъ, jakimъ się one napełniają w końcu Maja i w Czerwcu, dającъ Rybińskowi nadzwyczajny ruch i handlowe znaczenie, jakiego nie ma żadne miasto w Rosyi. W sobornej Rybińskiej świątyni znajdują się krzesła, na których CESARZOWA KATARZYNA II-ga siedziała podczas swej bytności w Rybney-Słobodzie w roku 1763. Godnymъ jestъ uwagi, iż Prawnukъ Wielkiej MONARCHINI przybyłъ do Rybińska 8-go Maja, w 74 latъ po Niej, gdyż i KATARZYNY wjazdъ do tego miasta odbyłъ się także 8-go Maja.

Wyjechawszy zъ Rybińska o godzinie czwartej zъ południa, CESARZEWICZ Jego Mość nie mógłъ zatrzymać się w Borysohlebsku, dla przejechania na lewy brzegъ Wołgi i zъ należytą uwagą obejrzeć dosyć obszerne i bogate miasto Romanow; dzień się schylałъ ku wieczorowi, dżdże lały bezъ ustanku, od których droga takъ się zepsuła, iż ledwo ośm koni mogło wieźć pojazdъ; nie raniej, aż na godzinę 11-tą w nocy, Jego Wysokość mógłъ przybyć do Jarosławia.

Dnia 9-go, po skończonej processyi, odbywanej zъ okoliczności wniesienia do miasta zъ Toleskiego Monastęru obrazu Najswiętszej Bogarodzicy, CESARZEWICZ Jego Mość, wysłuchawszy Mszy Świętej w Soborze, obejrzałъ dwa Monastęry, męzki i panieński; udarowałъ Swojemъ odwiedzeniemъ Demidowskie Liceumъ i Gubernialne Gimnazjum. Wieczoremъ, po złożonej prośbie w imieniu całego Jarosławskiego dworzeństwa i kupiectwa, Jego Wysokość uszczęśliwiłъ Swoją bytnością balъ, na cześćъ Jego dany.

Dnia 10-go, CESARZEWICZ Jego Mość raczyłъ odbyć przeglądъ 3-go uczebnego полку Karabinierów, obejrzałъ Jarosławską płócienną rękodzielnię, fabrykę jedwabiu Radzcy Manufakturъ Ołowiannisznikowa, Szkołę Kancelistówъ, Domъ Opatrzenia Bliźniego, wszystkie zakłady Urzędu Powszechnego Opatrzenia i więzienie; szczególniej Jęgo Wysokości zwróciła uwagę wystawa wyrobówъ Gubernii, naderъ obfitująca wъ rozmaite przedmioty narodowego przemysłu, i wyraźnie świadczająca, że Gubernia Jarosławska, oddawna słynąca zъ przemysłu i bogactwa mieszkańcówъ, znakomite zajmuje miejsce między Guberniami i we względzie rękodzielniczymъ. Na obiadъ do stołu WIELKIEGO XIĄŻĘCIA zaproszeni byli, oprócz Wojennego Gubernatora i Gubernialnego Marszałka Dworzeństwa, kilka będącychъ jeszcze w służbie i odstawnychъ Jenerałówъ, Vice-Gubernator i Głowa Miasta.

Przezъ oba dni pobytu Jego Wysokości w Jarosławiu, miasto było spaniale oświecone.

11-go Maja, o godzinie siódmej zrana, PAN NASTĘPCA CESARZEWICZ opuściłъ Jarosławъ i skierowałъ Swą dro-

виль путь Свой по тракту Московскому; съ перваго дня пребыванія Его Высочества въ Ярославль, погода, дотолъ неблагопріятная, перемѣнилась; сдѣлалось ясно и тепло. За 10 верстъ не доѣзжая Ростова, Великій Князь изволилъ произвести смотръ Тульскому и Бѣлевскому Егерскимъ полкамъ, прибывшимъ на работу шоссе между Ярославлемъ и Ростовымъ, и изъявилъ начальникамъ оныхъ свое удовольствіе за стройность и порядокъ.

Прибывъ въ Ростовъ, знаменитый своею глубокою древностію и воспоминаніемъ о двухъ великихъ святителяхъ церкви, Филаретѣ Никитичѣ Романовѣ и Св. Димитріи, и нынѣ цвѣтущій своею промышленностію и торговлею, Его Высочество встрѣченъ былъ духовенствомъ съ крестами, молился въ соборномъ древнемъ храмѣ, гдѣ проживающій на покой Епископъ Августинъ, произнесъ Высокому Путешественнику краткое, весьма назидательное, привѣтствіе; при выѣздѣ изъ города, Государь Цесаревичъ изволилъ посѣтить Яковлевскій Монастырь, обозрѣвъ устройство и примѣчательности оного, и поклонившись гробу Св. Митрополита Димитрія Ростовскаго, отправился на Переяславль.

Въ Переяславль, Государь Наслѣдникъ, приложившись къ мощамъ угодниковъ Божіихъ въ монастыряхъ Никитскомъ и Даниловскомъ, совершилъ поѣздку вдоль берега озера Плещеева, въ четырехъ верстахъ отъ города, къ тому мѣсту, гдѣ, въ особо устроенномъ усердіемъ Переяславцевъ домѣ, хранится ботикъ, на которомъ ПЕТРЪ Великій учился первоначально наукѣ плаванія по водамъ.

По переѣздѣ отъ Переяславля къ Юрьеву Польскому, Его Высочество прибылъ въ городъ въ двѣнадцать часовъ. Кіевскій Гусарскій полкъ, здѣсь расположенный, занялъ почетный караулъ у квартиры Великаго Князя.

Утромъ 12-го Мая, Государь Наслѣдникъ, помолившись въ соборномъ храмѣ, обозрѣвъ древнія примѣчательности Юрьева и взглянувъ на Липецкое поле и берега р. Кзы, бывшія въ XIII вѣкѣ мѣстомъ великой битвы, изволилъ отправиться въ семь часовъ утра въ дальнѣйшій путь на Суздаль. Гавриловскій посадь, лежащій на тракѣ и примѣчательный многолюдностію и промышленностію, обратилъ на себя вниманіе Его Высочества. Въ Суздаль, Государь Цесаревичъ обозрѣвалъ древній кремль, соборный храмъ съ Корсунскими вратами и драгоценными вкладами Царей, Спасо-Ефиміевъ Монастырь, въ которомъ поклонился гробу Св. Ефимія и разсмотрѣлъ Св. Евангеліе съ собственноручною надписью Князя Д. М. Пожарскаго, и другіе священные и рѣдкіе предметы, здѣсь хранящіеся, и при выѣздѣ изъ города удостоилъ Своимъ посѣщеніемъ Блохинскую богадельню, и почтилъ милостивымъ разговоромъ Своимъ купца Блохина, утвердителя оной, нарочно прибывшаго изъ Москвы въ Суздаль, чтобы имѣть счастье поклониться Его Высочеству.

На переѣздѣ отъ Суздаля къ Шуѣ, Государь Наслѣдникъ обозрѣлъ Золотниковскую Пустыню, въ которой началъ иноческую жизнь свой святитель Митрофанъ Воронежскій, и почтилъ особымъ вниманіемъ богатое село Лежнево, принадлежащее Князю В. В. Долгорукому. Въ семь часовъ вечера, Его Высочество прибылъ на ночлегъ въ городъ Шуѣ, осмотрѣлъ богатые церкви, соборную и Крестовоздвиженскую; отлично украшенныя усердными приношеніями Шуйскихъ гражданъ, Киселева, Посылина, Корнилова, Болотова и другихъ, и бесѣдовалъ съ купечествомъ о промышленности и торговлѣ города, составляющаго въ настоящее время одинъ изъ важнѣйшихъ мануфактурныхъ пунктовъ Имперіи. Ночью, городъ Шуѣ великолѣпно былъ иллюминированъ.

13-го Мая, въ семь часовъ утра, Государь Цесаревичъ изволилъ выѣхать изъ Шуи, на пути останавливался въ знаменитомъ фабрикахъ своими селѣ Ивановѣ, внимательно разсмотрѣлъ тамъ хлопчатобумажную мануфактуру купцевъ Гарелинныхъ, и принялъ върноподавническія привѣтствія жителей села Писцова и города Нерехты. Въ семь часовъ по полудни, при безчисленномъ стеченіи гражданъ Костромскихъ, ожидавшихъ Его Высочество на берегу Волги съ самого утра, прибылъ благополучно въ Кострому, и прямо съ переезда отправился въ Успенскій Соборъ, гдѣ Пресвященнымъ Епископомъ Владиміромъ, со всемъ духовенствомъ совершенно обычное молебствіе; послѣ чего, Его Высочество, приложившись къ чудотворной иконѣ Феодоровскія Божія Матери, занялъ изготовленный для Его пребыванія домъ.

14-го Мая, Государь Наслѣдникъ, въ 10-мъ часу утра, изволилъ принимать представлявшихъ Ему губернскихъ чиновъ, дворянство, купечество, былопашцевъ и Татаръ; послѣ чего осматривалъ заведенія Приказа Общественнаго Призрѣнія, Гимназію,

гдѣ трактомъ Москiewskim; одъ перваго дня побыту Jego Wysokości w Jarosławiu, pogoda dotąd nieprzyjemna, odmieniła się; niebo rozjaśniało i było dość ciepło. O 10 wiorst nie dojeżdżając do Rostowa, WIELKI Xiążę raczył odbyć przegląd półku Tulskiego i Bielewskiego Strzelców, którzy przybyli na robienie szosse między Jarosławiem a Rostowem, i oświadczył ich Naczelnikom Swe zadowolenie za szykowność i porządek.

Przybywszy do Rostowa, znakomitego swoją głęboką starożytnością i pamiątką dwóch wielkich Arcykapłanów cerkwi, Filareta Nikiticza Romanowa i Sw. Dymitra, a teraz kwitnącego swym przemysłem i handlem, Jego Wysokość spotkany był przez Duchowieństwo z krzyżami, modlił się w Sobornej starożytnej świątyni, gdzie przebywający na bogomysłnym życiu Biskup Augustyn, miał krótką nader nauczającą przemowę do Wysokiego Podróżnego; przy wyjeździe z miasta, Cesarzewicz Jego Mość raczył odwiedzić Monastér Sw. Jakóba, obejrzał jego budowy i osobliwości, a po oddaniu czci u grobu Sw. Metropolity Dymitra Rostowskiego, wyjechał do Perejasławia.

W Perejasławiu Cesarzewicz Jego Mość, oddawszy cześć relikwii Świętych Pańskich w Monasterach Nikitskim i Daniłowskim, jechał brzegami jeziora Pleszczewego, o cztery wiorsty od miasta odległego, do tego miejsca, gdzie w umyśle gorliwością mieszkańców Perejasławskich zbudowanym domu, zachowuje się baidk, na którym PIOTR WIELKI uczył się początkowie sztuki pływania po wodzie.

Po przejeździe z Perejasławia do Jurjewa-Polskiego, Jego Wysokość przybył do miasta o godzinie dwunastej. Kijowski półk Huzarów, tu stojący, zajął straż honorową u kwatery WIELKIEGO Xiążęcia.

12-go Maja zrana, PAN NASTĘPCA po modlitwach w sobornej świątyni, obejrzawszy starożytne osobliwości Jurjewa i rzuciwszy okiem na Lipeckie Pole i bręgi rzeki Kzy, które w XIII wieku były miejscem wielkiej bitwy, o godzinie siódmej zrana raczył udać się w dalszą drogę do Suzdału. Hawryłowska posada, leżąca na trakcie, znakomita ze swej ludności i przemysłu, zwróciła na siebie uwagę Jego Wysokości. W Suzdału Cesarzewicz Jego Mość obejrzał starożytny Kreml, soborną świątynię z Korsunskimi wrotami i kosztownymi ofiarami Carów, Spaso-Efimjowski Monaster, w którym złożył cześć u grobu Sw. Joachima i oglądał Ewangelię z własnoręcznym napisem Xięcia D. M. Pożarskiego i inne poświęcone i rzadkie przedmioty, tu zachowane, a przy wyjeździe z miasta, uderował Swém odwiedzeniem Błochiński szpital i zaszczycił łaskawą Swą rozmową kupca Błochina, jego fundatora, przybyłego z Moskwy do Suzdału umyślnie, ażeby mieć szczęście złożyć swe uszanowanie Jego Wysokości.

W przejeździe z Suzdału do Szui, Cesarzewicz Jego Mość obejrzał Zolotnikowski klasztor, w którym zaczął młodzieńcze swe życie Biskup Mitrofan Woronezki, uderował szczególną uwagą bogatą wieś Leżniewo, należącą do Xięcia B. W. Dołgorukowa. O godzinie siódmej wieczorem, Jego Wysokość przybył na nocleg do miasta Szui, obejrzał bogate cerkwi: Soborną i Świętego Krzyża, pięknie ozdobione przez pobożne ofiary Szuyskich obywateli, Kisieleva, Posyлина, Korniłowa, Bołotowa i innych, i rozmawiał z kupcami o przemysle i handlu miasta, stanowiącego teraz jeden z ważniejszych rękodzielnich punktów Cesarstwa. W nocy miasto Szuja, spaniale było oświecone.

13-go Maja, o godzinie siódmej zrana, Cesarzewicz Jego Mość raczył wyjechać z Szui. w drodze zatrzymał się w znakomitej swemi fabrykami wiosce Iwanowie, z uwagą opatrywał tam bawelniczną rękodzielną kupców Harelinów i przyjął najpoddanniejsze powitanie mieszkańców wsi Piscowa i miasta Nerechty. O godzinie siódmej z południa, wśród licznego zgromadzenia Kostromskich obywateli, oczekujących Jego Wysokości na brzegu Wołgi od rana samego, przybył szczęśliwie do Kostromy i prosto z przewozu udał się do Soboru Wniebowzięcia, gdzie Przewielebny Biskup Włodzimierz z całą Duchowieństwem odprawił zwyczajne modły; po których Jego Wysokość, oddawszy cześć cudownemu obrazowi Najświętszej Panny Teodorowskiej, zajął dom dla Siebie przygotowany.

14-go Maja, Cesarzewicz Jego Mość, o godzinie 10-tej zrana, raczył przyjmować przedstawiających się Mu Gubernialnych Urzędników, dworząństwo, kupiectwo, wolnych rolników i Tatarów; po czem opatrywał zakłady Urzędu Powszechnego Opatrzania, Gimnazjum,

училище дѣтей канцелярскихъ служителей и выставку мануфактурныхъ издѣлій и особенныхъ произведеній Костромской природы; въ бытность Его Высочества въ Губернской Гимназіи, произведено было ученикамъ испытаніе по разнымъ частямъ наукъ, въ присутствіи Августѣйшаго Посѣтителя. Ипатьевская Обитель, драгоцѣнная всемъ Русскимъ по воспоминаніямъ о великомъ событіи воцаренія Михаила Теодоровича, остановила на долго вниманіе Великаго Князя; при входѣ въ оную, Его Высочество встрѣченъ былъ Преосвященнымъ, и привѣтствуемъ отъ него приличною торжественною рѣчью; Епископъ Владиміръ указавъ Государю Цесаревичу всѣ примѣчательности монастыря, изъ коихъ важнѣйшая, кельи, въ коихъ жительствоваъ Михаилъ съ своею матерью.

Къ обѣденному столу Его Высочества приглашены были, кромѣ Губернатора, Архіерея и Губернскаго Предводителя Дворянства, Генераль-Лейтенантъ Борщовъ, Генераль-Маіоръ Тимротъ и Градской Глава.

Послѣ обѣда, Его Высочество удостоилъ своимъ присутствіемъ публичное гулянье на бульварѣ, гдѣ находилось лучшее общество Костромы. Пребываніе Великаго Князя въ семь городовъ заключилось катаньемъ по Волгѣ, на катеръ, нарочно для того приготовленномъ.

Въ оба дня пребыванія Его Высочества въ Костромѣ, городъ былъ великолѣпно иллюминированъ. (С. П.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я.

Берлинъ, 31-го Мая.

Пишутъ изъ Кобленца отъ 25-го ч.: „Ея Высоч. Принцесса Мекленбургъ-Шверинская переночевавъ въ Бутларѣ (Кургессенѣ) съ своею Свѣтлѣйшею матерью, на другой день утромъ прибыла въ Фульду, куда уже прибылъ для встрѣчи Ихъ Герцогъ Бромъ, съ Секретарями Посольства, а также Французскіе Посланники въ Дармштадтѣ, при Германскомъ Союзѣ и въ Касселѣ. Въ тотъ же самый день путь совершили до Ганау, гдѣ Принцесса остановилась на ночлегъ и принимала Ландграфа Гессенъ-Гомбургскаго, вдовствующую Ландграфиню а также Принца Карла Гессенскаго съ супругою. 23-го ч. въ 10 час. утра, Высочая путешественница опять отправилась и чрезъ Франкфуртъ на Майнѣ прибыла въ Альдей, гдѣ переночевавъ прибыла на другой день въ Сарбрикъ. На часъ пути оттуда, на Французскихъ границахъ, былъ устроенъ наметъ, гдѣ жилъ Король въ лагерѣ при Компьенѣ. Тутъ Принцесса торжественно принята Герцогомъ Шомазелемъ и чиновниками Мозельскаго департамента. — Другимъ путемъ получено извѣстіе что 25-го ч. Принцесса прибыла въ Мецъ. (A.P.S.Z.)

Ф р а н ц і я.

Парижъ, 23-го Мая.

Король принималъ вчера Президента и членовъ Палаты Депутатовъ, которые поднесли Е. В-ву принятія въ послѣднихъ засѣданіяхъ проекты закона.

— *Charte de 1830* содержитъ слѣдующее: „Многіе журналы уведомили, что при бракосочетаніи Герцога Орлеанскаго, Королевскій дворъ получить новое устройство, что будетъ установлено придворное управленіе, и даже будетъ составлена лейбъ-гвардія для Короля. Мы бы вовсе не обращали вниманія на эти слухи, еслибы они не перешли даже въ самыя осторожныя журналы, и потому рѣшительно утверждаемъ противное.“

— Войска здѣшняго гарнизона, которыхъ должны присутствовать при брачныхъ торжествахъ, послѣ завтра отправляются въ Фонтенебло. — Генераль Пажоль въ будущую пятницу выступитъ отсюда со всемъ своимъ штабомъ, для встрѣчи съ 1-ю военною дивизіею на границахъ Принцессы Елены Мекленбургской.

— Министръ Финансовъ Г. Лакавз-Лапланъ, избирательнымъ обществомъ въ Микрандѣ, избранъ опять въ Депутаты большинствомъ 179 противу 30 голосовъ.

— Сегодня у здѣшняго книгопродавца Лавока поступили въ продажу первыя двѣ части *Путешествія Герцога Рагузскаго* чрезъ Венгрію и Южную Россію.

— Правительство вчера по телеграфу получило извѣстіе, что Инфантъ Донъ-Себастьянъ 19-го ч. съ своимъ войскомъ перешелъ чрезъ Арагонъ при Галиціензо.

— Уведомляютъ изъ Валкарлоса отъ 18 Мая вечеромъ: „Прибытіе Инфанта Донъ-Себастьяна съ 6 или 7 батал. въ Эшарри-Аранасъ, по всей линіи отсюда до Пампелоны, распространило ужасъ. Три Карлистскіе баталіона и конница командуемая Масулиномъ, посредствомъ для сего собственнo устроеннаго транспорта, перешли чрезъ Аргу. Они отправятся въ Изарбскую долину, для пріобрѣтенія жизни.“

Сзкогѣ дѣтей канцелярскихъ служащихъ и выставку рѣдкостныхъ вырбѣвъ и плодѣвъ натуры, Губернн Костромскіей власіивыхъ. Подчасъ бытносі Цесарзевнча Jego Мошчн въ Губернналнѣмъ Гнмнзныумъ odbył сіе экзаменъ учнзньѣвъ з рѣзныхъ наукъ въ obecносі NAY-жасnлєyszego Гошчн. Іpatієwskі klasztor, drogi dla wszыstkіchъ Ruskіchъ, z przyczyny pamіatki wielkєgo wypadku wstapienia na tron Michała Fedorowicza, długo zatrzymał uwagę WIELKIEGO XIAŻĘCIA; przy wey-шснн do tego klasztoru, Jego Wysokoшс spotkany był przez Biskupa і przez nєgo powіtany stosowną do uroczыstѣсі mową; Biskup Włodzimierz pokazywał CESA-rzewiczowi Jego Moшсн wszystkie osobliwoшс monastєru, z ktrychъ znakomitszymi są cele, w ktrychъ mieszkał Michał ze swą matką.

Do stołu Jego Wysokoшс zaproszeni byli, oprѣczъ Gubernatora, Biskupa і Gubernialnego Marszałka Dworzanшсwa, Jenerał-Porucznik Borszczow, Jenerał-Major Timrot і Głowa Miasta.

Po obiedzie Jego Wysokoшс zaszczycił Swoją obecnoшсią przechadzкę publiczną na bulwarze, gdzie сіе znajdowała przednieyszа publicznoшс Kostromy. Pobyt WIELKIEGO XIAŻĘCIA w tѣmъ mieшсcie zakończыл сіе prze-жаждзką po Woldze, na kutrze umyшсlnie do tego przy-sposobionymъ.

Przez oba dni bawienia CESARZEWICZA Jego Moшсн w Kostromie, miasto było wspaniale oшсwiecone. (P. P.)

WІADOMOШСІ ZAGRANICZNE.

P r u s s y a.

Berlin, dnia 31 Maja.

Donoszą z Koblenzu pod d. 25: „Jey Kr. Wys. Xie-żniczka Meklenburg-Szweryńska, dnia 21 z dostojną swą matką, przenocowawszy w Buttlar (Kurhessen), na-зajutrz rano przybyły do Fuldy, dokąd już na przy-jęcie ichъ przybyli, Xiaże Broglie z kilku Sekretarzami Poselstwa, takѣżъ Posłowie Francuzcy w Darmsztadzie, przy Związku Niemieckim і w Kasselu. Tegoż je-szcze dnia odbyła сіе dalsza podróż do Hanau, gdzie Xieżne przybyły na nocleg, і przyjmowały wizyty Landgrafa Hessen-Homburskiego, Landgrafini wdo-wy, takѣżъ Xiecia Karola Heskiego z małżonką. Dnia 23 o godz. 10 rano, udały сіе w podróż і przez Frank-fort n. M. przybyły do Alzei, gdzie przenocowawszy sta-nęły w Saarbrücku. O godzinę ztamtąd na samey grani-cy Francuzkiej, był rozбиты namiot, w ktryмъ mie-szkał Król w obozie pod Compiègne. Tu Xieżniczka uroczысіе przyjeta była przez Xiecia Choiseul і władze de-partamentu Moselli. — Inną drogą otrzymano wiadomoшс, że Xieżniczka dnia 25 przybyła do Metz. (A.P.S.Z.)

F R A N C Y A.

Paryż, dnia 23-go Maja.

Król przyjmował wczora Prezidenta і człon-ków Izby Deputowanych, którzy złożyli Jego Kr. Mo-шсн rozmaite projekta do prawa, przyjęte na ostatnichъ posiedzeniachъ.

— *Charte de 1830* zawiera, co następuje: „Rozmai-te dzienniki doniosły, że z okoliczności zasлubienia Xie-cia Orleañskiego, Dóm Krѣlewski otrzyma nową or-ganizacyą, że będzie ustanowiony etat dworu і na-wet utworzona gwardya przyboczna do osoby Krѣlew-skiej. Nie uważalibyшсmy zгоfа na tę pogłosкę, gdyby ona nie przeszła do dzienników zazwyczaj nayostrѣ-żniejszychъ, і dla tego najmocniєy temu zaprzeczamy.“

— Woyska załogi tuteyszej, które znajdować сіе mają przy uroczысіаchъ шlubnychъ, po jutrze wieczoremъ wychodzą do Fontainebleau. — Jenerał Pajol w przyszły piątek z całym swymъ Sztabemъ Jeneral-nymъ ztąd wyjeżdża z 1-szą dywizyą woyskową, dla spotkania Xieżniczki Heleny Meklenburskiej.

— Minister Skarbu P. Lacave-Laplagne przez kol-legiumъ wybiercze w Mirande, znowu obrany został na deputowanego wiѣkшсzoшсią 179 przeciwko 30 gło-sѣwъ.

— Dzisiaj u księgarza tuteyszego *Ladvoat*, ukazały сіе dwie pierwsze części *Podrѣży Xiecia Raguzy* przez Węgry і Rossyą Południową.

— Rząd otrzymał wczora przez telegrafъ wiadomoшс, że Infant Don Sebastian, d. 19 ze swoimъ woyskiemъ, przeszedł przez Aragon pod Galizienzo.

— Donoszą z Valcarlos pod d. 18 Maja wieczoremъ: „Przybycie Infanta Don Sebastian w 6 lub 7 bata-lionѣwъ do Echarry-Aranaz, na całej linii ztąd do Pam-pelony, sprawiło trwoгę. Trzy bataliony Karolistow-skіe і dowodzona przez Masulina jazda, za pomocą umyшсlnie urządzonego do tego statku, przeprawili сіę przez Arga. Udali сіę oni na dolinę Isarba dla opatrze-nia сіę w zapasy żywnoшсн lub dla odwrѣcenia baczno-“

ныхъ припасовъ или отклоненія вниманія Генерала *Ирибаррена*, который съ 9,000 чел. пѣхоты и 900 конницы, стоитъ въ окрестностяхъ Лерина и прикрываетъ линію отъ Эбра. По сему Карлисты кажутся не имѣють намѣренія итти чрезъ Эбро. — Христиноская дивизія, которая взяла Ирунь и Фуэнтарабію, сегодня вечеромъ или завтра по утру отправится въ Гернани, откуда потомъ Генераль *Эспартеро* съ арміею отправится въ Толосу.

— Въ письмѣ изъ Тулона отъ 18-го ч. содержится: „Телеграфъ вчера весь день въ безпрестанномъ былъ движеніи. Префектъ будто получилъ повелѣніе, имѣть въ готовности четыре парохода, для отправленія ихъ, когда потребуются въ море. Пароходъ *Этна* отправляется въ Кадиксъ, гдѣ какъ слышно произошло или готово произойти подобное движеніе какъ въ Каталоніи. Сегодня разнесся слухъ, что четыре корабля крейсирующие при Герійскихъ островахъ, также получили приказаніе плыть въ Испанію.“

24-го Мая.

Письмо изъ Тулона отъ 20-го ч. сообщаетъ: „Пароходъ *Вотуръ* отправился съ весьма нужными депешами къ Генералу *Бюжо*. Если онъ не находится въ Ораніи, тогда пароходъ отправится въ Тафну, первое мѣстопробываніе экспедиціонной колонны. Полагаютъ, что въ депешахъ сихъ предписано Генералу *Бюжо*, не разрушать укрѣпленій на Тафнѣ, но увезти все подвижное. Въ ту минуту, когда отплылъ *Вотуръ*, прибылъ въ здѣшній рейду *Касторъ*. Пароходъ сей 16-го ч. оставилъ Орань. Такъ какъ заключенные договоры съ *Абдель-Кадеромъ* не имѣли желаемого результата, то войско 14-го ч. выступило.“

— Пишутъ изъ Байонны отъ 21 Мая: „Полагаютъ здѣсь вообще, что большая Карлистская экспедиція прошедъ верхнюю Арагонію, вступить въ Каталонію. *Гарсія* провожавшій экспедицію возвратился чрезъ Аргу и казалось обратился въ Риберу, чѣмъ *Ирибарренъ* былъ обманутъ, ибо онъ охранялъ Лодоу, а между тѣмъ экспедиція продолжала свой походъ по другую сторону. — Генераль *Эвансъ* былъ здѣсь, и по продолжительныхъ разговорахъ съ Генераломъ *Гариспомъ* выѣхалъ въ Ирунь. Говорятъ, что онъ оставляетъ службу.“

— На сегодняшней биржѣ Испанскія ассигнаціи понизились сначала съ 25½ на 24½ ибо носился слухъ, что Карлисты сдѣлали контръ-маршъ и стоятъ только еще на три дни пути отъ Мадрита. Когда извѣстіе сіе оказалось неосновательнымъ, опять курсъ возвысился на 24½.

— (Частн. Корресп.) Перевороты войны въ Сѣверныхъ провинціяхъ Испаніи, слѣдуютъ столь быстро одинъ за другимъ, что надежды одного дня перемѣняются на другой день въ опасеніе. Взятіе Ируна, Гернани и Фуэнтарабіи, кажется обѣщало Королевѣ рѣшительную побѣду, какъ внезапно узнали, что эти мѣста съ умысла переданы, чтобы войну распространить болѣе къ среднему пункту Испаніи. Сегодня по полудни говорить вообще, что Правительство получило донесеніе о переходѣ Карлистовъ чрезъ Эбро. Извѣстіе сіе распространено совершенно знающими людьми, такъ, что неостается на счетъ сего сомнѣнія, хотя Министерство, какъ утверждаютъ, никакой не получило депеши. — Политическія дѣла впрочемъ менѣе здѣсь теперь занимательны; почти исключительно всѣ заняты бракосочетаніемъ Герцога *Орлеанскаго*, которое празднуемо будетъ съ большимъ великолѣпіемъ. Въ газетахъ будетъ о томъ сказано подробно, но трудно тамъ будетъ описать интриги, которыя здѣсь будутъ производить люди, которые не будутъ прямо участвовать въ придворныхъ торжествахъ, и не хотѣтъ какимъ либо образомъ быть помѣщены въ придворномъ штатѣ. Видя тоже стремленіе и усилія, которыя приводятъ на память прекраснѣйшія времена *Людвика XIV*, должно спросить по справедливости, тотъ ли это народъ, который явно съ такимъ прѣзрѣніемъ смотритъ на чести и достоинства? — Князь *Таллейранъ* не будетъ участвовать въ торжествахъ въ Корол. замкахъ, подъ предлогомъ, что ему не дозволяетъ его здоровье. Но такъ какъ уже въ теченіи 50 лѣтъ привыкли видѣть, что Князь дѣйствуетъ совсѣмъ по другимъ причинамъ, нежели какія объявляютъ нужными, то и теперешнее его удаленіе отъ торжествъ, приписываютъ особеннымъ обстоятельствамъ. Князь *Таллейранъ* желалъ помѣстить своего племянника Герцога *Дино* при новоучреждаемомъ дворѣ и непринятіе такового прошенія было поводомъ, что Князь отказался отъ торжествъ. Теперь это у насъ самыя важнѣйшія происшествія!

25-го Мая.

Королева Бельгійская сегодня съ малолѣтнимъ своимъ сыномъ прибыла сегодня въ Тюйлери.

— Постановленіе Офицеровъ національной гвардіи изъ Меца не явиться при въѣздѣ Принцессы Е-

сци *Ирибаррена*, который въ 9,000 ludzi piechoty i 900 koni, stoi w okolicach Lerin i zastania liniją Ebro. Według tego więc, Karoliści zdają się nie mieć teraz zamiaru przejścia przez Ebro. — Dywizya Krystynistów, która wzięła Irun i Fuentarabia, dzisiaj wieczorem lub jutro rano pójdzie do Hernani, z kąd potém Jenerał *Evans* z wojskiem uda się do Tolozy.“

— List z Tulonu pod d. 18 donosi: „Telegraf przez cały dzień wczorajszы, był w ruchu. Prefekt miał otrzymać rozkaz, mieć w pogotowiu cztery statki parowe, ażeby w każdym czasie wypłynąć mogły na morze. Statek parowy *Aetna* udaje się do Kadyxu, gdzie, jak mówią, wybuchnęły lub przynajmniej blisko są, podobne rozruchy, jak w Katalonii. Dzisiaj rozbiegła się pogłoska, że cztery okręta krążące około wysp Heryjskich, również otrzymać miały rozkaz udania się do Hiszpanii.“

Dnia 24.

W liście z Tulonu pod d. 20 czytamy: „Statek parowy *Vautour* z nader pilnemi depeszami udał się do Jenerała *Bugeaud*. Jeśliby ten nie znajdował się w Oranie, tedy popłynie do Tafny, pierwszego stanowiska kolumny ekspedycyjnej. Rozumieją, że w depeszach tych, jest rozkaz Jenerałowi *Bugeaud* nie niszczyć fortyfikacyi nad Tafną, lecz tylko wywieźć wszystką ruchomość. W chwili, gdy odpływał *Vautour*, przybył do tutejszej przystani statek *Castor*. Parochod ten d. 16 wypłynął z Oranu. Ponieważ układy zawarte z *Abdel-Kaderem* nie miały żadanego skutku, przeto wojsko d. 14 wyruszyło.“

— Donoszą z Bajonny pod 21 Maja: „Rozumieją tu powszechnie, że wielka wyprawa Karolistowska, przeszedłszy wyższą Arragonią, wtargnie do Katalonii. *Garcia*, który towarzyszył wyprawie, cofnął się przez Argu i zdaje się chciał skierować do Ribera, przez co *Iribarren* był oszukany, strzegąc Lodozy, gdy tymczasem wyprawa odbywała swój pochod drugą stroną. Jenerał *Evans* był tu, i po rozmowie z Jenerałem *Harispe* wyjechał do Irun. Mówią, że opuszcza służbę.“

— Na dzisiejszej giełdzie papiery Hiszpańskie spadły z początku z 25½ na 24½, gdyż rozbiegła się pogłoska, że Karoliści kontramarz zrobili i stoją tylko o trzy dni drogi od Madrytu. Lecz gdy okazała się bezzasadność tej wiadomości, papiery znowu stanęły na 24½.

— (Korresp. prywat.) Zmienne wypadki wojny w prowincjach Północnych Hiszpanii, tak szybko następują jedne po drugich, że nadzieje dnia jednego, zmieniają się w obawę na drugi. Wzięcie Irunu, Hernani i Fuentarabii zdawało się obiecywać dla sprawy Królowej stanowcze zwycięstwo, gdy nagle dowiedziano się, że mieysca te — umyślnie poddane były, ażeby wojnę więcej posunąć do średniego punktu Hiszpanii. Dzisiaj po południu mówiono powszechnie, że Rząd otrzymał wiadomość o przejściu Karolistów przez Ebro. Wiadomość ta, rozszerzona przez osoby tak dobrze świadome, że prawie nie można o tém wątpić, chociaż Ministerjum zapewniło, iż żadnego doniesienia przez telegraf nie otrzymało. — Rzeczy zresztą polityczne mniej są teraz interesujące; zajmują prawie wyłącznie zaślubinami Xięcia *Orleańskiego*, które mają się odbywać z wielką okazałością. Gazety bliżej o tém uwiadomają, lecz trudno im będzie uczynić opisanie intryg, które tu będą prowadzili ludzie, którzy nie będą mieli, ani prostego uczestnictwa w uroczystościach dworu, ani chcą być jakimkolwiek sposobem umieszczonymi na dworze nowozaślubionych. Widząc te usiłowania i dążenia, które przypominają najpiękniejsze czasy *Ludwika XIV*, słusznie zapytać można: azali ten to jest naród, który jawnie z taką poglądał pogardą na honory i dostojęstwa? — Xiążę *Talleyrand* nie będzie się znajdował podczas obchodów na zamkach Królewskich, pod pozorem, że zdrowie mu tego nie pozwala. Lecz ponieważ od 50 lat przyzwyczajono się widzieć postępowanie Xięcia, powodowane przyczynami, wcale różnemi od tych, jakie uznaje za dobre, zatem i terazniejsze usunięcie się od uroczystości przypisują szczególnym przyczynom. Xiążę *Talleyrand* życzył bowiem widzieć umieszczonym siostrzaną swojego Xięcia *Dino* przy nowoformowanym dworze, a odrzucenie tej prośby było powodem odmówienia na zaproszenie. Są to w tym momencie wielkie u nas wypadki!

Dnia 25.

Królowa Belgicka z małym swym synem przybyła dzisiaj do Tuilleryow.

— Postanowienie Oficierów gwardyi narodowej miasta Metz, nie występować na wjazd Xiężniczki Heleny

лены *Мекленбургской*, неодобрены вообще національными гвардейцами, и Полковник принужден был издать приказъ, въ которомъ приглашаетъ національную гвардію встрѣтить Принцессу съ военными почестями.

— Парижскій Архіепископъ издалъ Пастырскую грамоту предписывая публичные молебствія для испрошенія земледѣльцамъ лучшей погоды.

— *Journal de Paris* уведомляетъ, что въ слѣдствіе Вестминстерскаго выбора, близка перемѣна Англійскаго Кабинета.

— *Constitutionnel* содержитъ слѣдующее частное письмо изъ Орана отъ 15 Мая: „Вездѣ говорятъ о томъ, что за день предъ симъ сдѣланъ рѣшительный договоръ съ *Абдель-Кадеромъ*. 8-го ч., 4 депутата Эмира, прибыли въ городъ и представлены Генералу *Бюжо*, съ которымъ имѣли два часа совѣщанія. Потомъ двое изъ нихъ въ сопровожденіи Г-на *Аллегро* ордонансъ-Офицера Г-на *Бюжо*, возвратились въ Маскару. 14 ч. Г-нъ *Аллегро* возвратился къ Генералу; онъ привезъ письмо *Абдель-Кадера*, въ которомъ онъ, какъ слышно, предлагаетъ, оставить своего внука и двухъ любимыхъ племянниковъ заложниками. Но Генералъ *Бюжо* требовалъ, чтобы Эмиръ самъ прибылъ въ Оранъ для утвержденія трактата, и на сей предметъ посланы въ Маскару посредствомъ оставшихся двухъ депутатовъ, къ нему депеши. Походъ экспедиціонной колонны въ слѣдствіе прибытія эмиссаріевъ Эмира отложенъ. Все войско экспедиціи, отправляется предварительно въ лагерь при Тафнѣ, гдѣ Генералъ *Бюжо* думаетъ ожидать отвѣта отъ Правительства на послѣднія свои депеши. Генералъ *Бюжо* вчера по полудни самъ отправился къ войску.

— Телеграфическая депеша изъ Байонны отъ 24 Мая, уведомляетъ, что *Донъ-Карлосъ* въ тотъ день былъ въ Кастиликаръ; не знали, куда онъ думалъ обратиться. Также депеша уведомляетъ изъ Перпиньяна отъ 23-го ч., что 14 ч. Карлисты осаждали деревни въ окрестностяхъ Валенціи, коей національная гвардія сопротивилась итти въ походъ. 8-го ч. Генералъ *Ораа* приготовлялся итти противу Кантавіеа. 18 ч. Барселлона была спокойна и Таррагона возвращена къ покорности. Регентша изъяснила благодарность Британскому флоту, за его дѣйствіе 4-го ч. — *Росъ д'Эролесъ* и другіе командиры осаждали Вилланова де Мева, укрѣпленный городъ. Гарнизонъ защищается въ церкви, ожидая помощи изъ Лериды, гдѣ стоятъ двѣ бригады. — Другая телеграфическая депеша отъ 24-го ч. изъ Байонны уведомляетъ о паденіи Португальскаго Министертства.

— Изъ Витторіи уведомляютъ, что Португальскій Генералъ *дасъ Антасъ*, 19-го ч. въ 4 часа утра выступилъ въ направленіи къ Виллареалу и Арлабану для нападенія на Карлистскія линіи. Уже около 10 час. утра у Карлистовъ будто отобраны укрѣпленія на возвышенностяхъ Уриета. (A.P.S.Z.)

ВЕЛИКОБРИТАНІЯ И ИРЛАНДІЯ.

Лондонъ, 24-го Мая.

По случаю празднества дня рожденія Ея Кор. Высоч. Принцессы *Викторіи*, назначенный на сегодняшнее число большой балъ при дворѣ, отложенъ по болѣзни Короля; однако Его Велич. чувствуетъ себя опять гораздо лучше.

— Ея Велич., 20 ч. с. м. чрезъ нѣсколько недѣль опять находилась на обѣдѣ въ кругу Королевской Фамиліи.

27-го Мая.

По извѣстіямъ изъ Виндзора, Король и Королева все болѣе и болѣе выздоравливаютъ. Въ среду во всѣхъ мѣстахъ и въ столицѣ были большіе празднества въ честь Принцессы *Викторіи*, которая какъ извѣстно въ сей день праздновала свой день рожденія и объявлена совершеннолѣтнею. Блистательный изъ сихъ торжествъ былъ большой придворный балъ въ Ст. Джемскомъ дворцѣ, въ которомъ однако по болѣзни не участвовали ни Король ни Королева. Также собраніе въ Кенсингтонскомъ дворцѣ было чрезвычайно многочисленно. Сегодня въ 2 часа въ Виндзорѣ былъ Кабинетный Совѣтъ.

— Слышно, что Принцесса *Викторіа* явно объявила, что она и знать нехочетъ о бракѣ съ родственникомъ своимъ Принцемъ *Кобургскимъ*, несмотря на желанія матери, которая давно желала сей связи.

— Донесенія здѣшнихъ журналовъ объ Испанской войнѣ, сообщаютъ полныя извѣстія о новѣйшихъ тамошнихъ происшествіяхъ, именно до какой степени имѣлъ въ томъ участіе Британскій легіонъ. О новѣйшихъ движеніяхъ Христиановъ, ничего болѣе не уведомляютъ, кромѣ того, что Генералъ *Эвансъ* 22 ч. выступилъ изъ Ируна и присоединился къ главному командиру, который еще стоялъ въ Гер-

Мекленбургскій, zostało w ogólności zganione przez gwardistów narodowych, tak, że Półkownik widział się zmuszonym, wydać rozkaz dzienny, w którym wyzwał gwardyą narodową, przyjąć Xieźniczkę *Helę* przy wjeździe z honorami wojskowemi.

— Arcy-Biskup Paryzki wydał list Pasterski, przez który zaleca modły publiczne dla uproszenia lepszej pogody.

— *Journal de Paris* donosi, że skutkiem wyboru Westminsterskiego, bliska jest zmiana Gabinetu Angielskiego.

— *Constitutionnel* udziela następujący list prywatny z Oranu pod d. 15 Maja: „Podług tam i ówdzie biegnących pogłosek, zdaje się nakoniec bliskim ostateczny układ z *Abdel-Kaderem*. D. 8 przybyli czterey pełnomocnicy Emira do miasta i byli stawieni przed Jenerałem *Bugeaud*, z którym mieli dwógodzinną rozmowę. Potem dway z nich w towarzystwie P. *Allegro*, Oficera ordynansowego Jenerała *Bugeaud*, powrócili do Maskary. D. 14 P. *Allegro* znowu przybył do Jenerała i przywiozł list *Abdel-Kadera*, w którym, jak słysząc, czyni przełożenie, chcąc dać na zakładników swojego wnuka i dwóch ulubionych siostrzanów. Lecz Jenerał żąda, ażeby Emir sam przybył do Oranu, dla utwierdzenia traktatu, i w tej myśli miały być złożone depesze i posłane do Maskary przez pozostałych dwóch deputowanych. Pochod kolumny ekspedycyjnej, skutkiem przybycia emissaryuszów Emira, został odłożony. Całe wojsko ekspedycyjne udaje się naprzód do obozu pod Tafną, gdzie Jenerał *Bugeaud* zamysła oczekiwać odpowiedzi Rządu na ostatecznie swe depesze. Jenerał *Bugeaud*, wczora po południu sam udał się do wojska.“

— Depesza telegraficzna z Bajonny pod 24 Maja donosi, że *Don-Karlos* tego dnia był w Castiliscar; nie wiedziało dokąd się chciał udać. Taż depesza donosi z Perpignan pod d. 23, że d. 14 Karoliści osadzali wioski w okolicach Walenoyi, które gwardya narodowa sprzeciwiła się iść w pochod. D. 8 Jenerał *Oraa* wybierał się przeciwko Cantavieja. D. 18 Barcelona była spokojną, a Tarragona przywrócona do posłuszeństwa. Regentka kazała oświadczyć podziękowanie flocie Angielskiej za sprawowanie się jej d. 4. — *Ros d'Eroles* i inni dowódcy oblegali Villanova de Meva, warowne miasto. Załoga broni się w kościele oczekując posiłków z Lerida, gdzie stoją dwie brygady. — Druga depesza telegraficzna pod d. 24 z Bajonny donosi o upadku Ministeryum Portugalskiego.

— Z Wittoryi donoszą, że Portugalski Jenerał *das Antas*, wyruszył dnia 19 rano o godzinie 4, w stronę Villareal i pod Arlaban, dla uderzenia na Karolistowskie linie. Już około godziny 10 przed południem, miało odebrać Karolistom szanice na wzgórzach Urrieta. (A.P.S.Z.)

БРИТАНІЯ ВІЕЛКА І ІРЛАНДІЯ.

Лондонъ, дня 24-го Мaja.

З околнцности обходу дня уродзин Jey K. Wys. Xieźniczki *Wiktoryi*, naznaczony na dzisiaj wielki bal u dworu, z przyczyny słabości Króla nie był dany, chociaż J. Kr. Mość znowu już ma się lepiej.

— Królowa Jey Mość dnia 20 t.m. znowu po kilku tygodniach, pierwszy raz była u stołu w gronie rodziny Królewskiej.

Dnia 27.

Podług doniesień z Windsor, Król i Królowa ciągle coraz więcej przychodzą do zdrowia. We środę po wszystkich mieyscach w stolicy i zewnątrz odbywały się wielkie uroczystości na cześć Xieźniczki *Wiktoryi*, która, jak wiadomo, obchodziła w tym dniu, dzień urodzin i była ogłoszoną za zupełnoletnią. Najświetniejszym z obchodów, był bal u dworu, dany w pałacu St. James, na którym jednak nie byli obecni Królewstwo Ich Mość, z przyczyny słabości. Podobnie zgromadzenie w pałacu Kensington było nadzwyczaj liczne i świetne. Dzisiaj o godzinie 2 w pałacu Kensington była Rada gabinetowa.

— Słyszając, że Xieźniczka *Wiktorya* dała wyraźnie poznać, iż nie chce ani słyszeć o związkach z krewnym swoim, Xieciem *Koburskim*, pomimo życzeń matki, która od dawna była za tém małżeństwem.

— Doniesienia tutejszych dzienników z widowni wojny w Hiszpanii udzielają dokładne wiadomości o najnowszych tam wypadkach, mianowicie, ile w tém miała udziału legia angielska. O ostatnich poruszeniach Krystynistów nie jednak nie donoszą, jak tylko, że Jenerał *Ewans* dnia 22 wystąpił z Irun i przyłączył się do głównego dowódcy, który jeszcze stał w Hernani, i że bataliony Krystynistów oblegali Irun, Fuentarabiją i

нани, и что Христиносскіе баталіоны осаждаютъ Ирунъ, Фуэнтарабію и Оярзунъ. (A.P.S.Z.)

ТУРЦІЯ.

Константинополь, 4-го Мая.

Извѣстія изъ Сиріи, въ военномъ духѣ. *Ибрагимъ-Паша* пребывающій еще въ Египетѣ, кажется занимается тамъ устройствомъ новыхъ полковъ. Въ Сиріи съ величайшею строгостію набиради въ войско въ значительномъ количествѣ.

— Не слышно уже, что *Тагиръ-Паша* потерпѣлъ значительныя бѣдствія въ Триполѣ, какъ говорили, но вѣрно то, что онъ далъ нѣсколько бесполезныхъ сраженій, въ которыхъ потерпѣлъ значительныя потери. По сей причинѣ требовалъ онъ подкрѣпленій, которыя скоро будутъ ему посланы.

— Во время отсутствія Султана въ столицѣ, заступаетъ его съ неограниченною властію придворецъ *Саидъ-Паша* зять Е. Высоч., а за безопасностію столицы смотритъ *Пертефъ-Паша*. Слышно, что Султанъ чрезъ Балканы и Адрианополь будетъ возвращаться въ столицу. (G. C.)

РАЗНЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Открытие древняго города въ Америкѣ.

Письмо изъ Америки напечатанное въ *Morning Chronicle*, содержитъ слѣдующее извѣстіе:

„На западѣ сдѣлано большое открытіе древностей, которое долгое время будетъ занимать ученыхъ всѣхъ странъ. Вавилонъ, Бальбекъ, Пальмира, Оивы и Мемфисъ, представляютъ развалины нѣкогда обитаемыя народами извѣстными намъ по историческимъ преданіямъ; но въ степяхъ Сѣверной Америки, недавно открыты останки обширнаго города въ половину зарытаго, коего народонаселеніе вовсе не извѣстно. Это было вѣроятно поколѣніе людей, совершенно теперь не существующихъ на землѣ. Безъ сомнѣнія ни Индѣйцы ни ихъ предки не жили никогда въ городахъ; я довольно разсматривалъ дикія окрестности запада, изслѣдовывалъ всѣ развалины Миссуры и Иллиноа, всѣ явно доказываютъ о совершенно иномъ народѣ, который образованіе всѣхъ другихъ первенствующихъ поколѣній: открытыя остатки этого города, построены изъ кирпича.

„Кѣмъ построенъ и кѣмъ населенъ былъ сей городъ? предлагаю развѣщать ученымъ археологамъ; замѣчу только, что нѣкоторые изъ сихъ Индѣйскихъ поколѣній, сохраняютъ преданіе о другомъ поколѣніи людей, которые будто жили въ Сѣверной Америкѣ. Преданія сіи говорятъ что: „Мамутъ скитался въ лѣсахъ, вырывалъ деревья на пути, истребляя людей и животныхъ, пока великій духъ, въ одной ужасной бури, среди молніи и грома не убилъ сего страшнаго звѣря. Съ этого дня, красный человекъ ловить рыбу въ чистыхъ рѣкахъ и ходить на охоту въ рощахъ и лугахъ.“ Можно бы сказать, что сіи народы нисколько не похожи на Мексиканцевъ, ибо ихъ памятники совершенно различны. Но, какъ я и прежде сказалъ, представляю сіи и многіе другіе вопросы ученымъ изслѣдованіемъ антикваріевъ.

„Первые слухи о семъ открытіи распространились уже около двухъ мѣсяцевъ, но они были неосновательны и мало удовлетворительны, и потому имъ мало вѣрили, почему я къ вамъ и не писалъ о томъ ниче. Между тѣмъ вчера я получилъ по сему предмету извѣстіе отъ одного изъ моихъ друзей, и одинъ экземпляръ журнала *Chicago* (Мишганъ), въ которомъ находится очеркъ города и нѣкоторыя подробности описанія Г-мъ Н. Ф. Гайеромъ. Издатель говоритъ, что планъ предложенъ былъ Г-ну Гайеру Правительствомъ. Развалины сіи представляютъ новый предметъ для любопытныхъ изслѣдованій относительно Западной Америки, и нѣкоторые изъ нихъ подтверждаютъ разсужденія иностранныхъ ученыхъ, касательно первоначальныхъ странъ запада. Вопросъ о ихъ народонаселеніи будетъ ли когда нибудь разрѣшенъ? Между тѣмъ на западѣ много любопытныхъ предметовъ и, вѣроятно, это есть первое открытіе, которое навсегда будетъ заслуживать удивленіе потомныхъ ученыхъ.

„Есть еще другія развалины въ Сѣверо-Западѣ. Онѣ находятся въ Ефферсонскомъ округѣ на западѣ отъ Мильванкѣ, и на лѣвомъ берегу рѣчки Рокъ, почти подъ 40° 30' сѣвер. шир. и 12° 30' на западѣ отъ Вашингтона. Г. Гайеръ говоритъ, что недавно по близости оныхъ основано селеніе. Слѣдовательно любопытные не будутъ принуждены жить на открытомъ полѣ, гдѣ множество волковъ, медвѣдей и барсовъ. Индѣйцы называютъ сей городъ Ацталанъ; почему? не извѣстно. Эта древняя столица народа не существующаго уже, какъ видно изъ ея развалинъ, имѣла нѣсколько миль пространства. Если узнаю о томъ что нибудь болѣе, не замедлю сообщить вамъ.“

(J. de S. P.)

ТУРСУА.

Константинополь, д. 4 Мая.

Донесенія зъ Сиріи brzмя въ духу военнымъ. *Ibrahim Basza*, бавящій еще въ Египетѣ, занимаетъ тамъ подобно учрежденіемъ новыхъ полковъ. Всамей Сиріи robi się z całą surowością zaciąg rekrutów w znaczney liczbie.

— Nie potwierdza się, aby *Tahir Basza* ponosił tak wielkie klęski w Tripolu, o jakich mówiono, ale nie ulega wątpliwości, że miał kilka bezkorzystnych bitew, które nie mało kosztowały ludzi; z teyto przyczyny żądał posiłków, i te niebawnie będą mu posłane.

— Podczas nieobecności Sultana w stolicy, zastępuje go z pełnomocnictwem nieograniczonem w interesach pałacowych, *Said Basza*, zięć jego, a nad bezpieczeństwem stolicy, czuwa *Perterf Basza*. — Słychać, że Sułtan wracać będzie do stolicy przez BALKANY I ADRIANOPOL. (G. C.)

ROZMAITE WIADOMOŚCI.

Odkrycie starożytnego miasta w Ameryce.

List z Ameryki umieszczony w *Morning Chronicle* zawiera następującą wiadomość:

„Na zachodzie uczyniono wielkie odkrycie starożytności, które długo zajmować będzie uczonych wszystkich krajów. Babilon, Balbek, Palmira, Teby i Memphis, leżą w rozwalinach, niegdyś zamieszkałych przez ludy, które znamy z pamiętek historyi; lecz w lasach Ameryki Północnej, odkryto nie dawno rozwaliny obszernego, na pół zagrabanego miasta, a którego ludność całkiem jest nieznana. Było to bezwątpienia pokolenie ludzi, dziś całkiem nieistniejących na ziemi. Zapewne ani Indyanie, ani ich przodkowie nie mieszkali nigdy w miastach: przebiegłem wiele dzikich okolic zachodu, śle dziłem wszystkie rozwaliny Missoury i Illinois, wszystkie równie zaświadczały o narodzie całkiem różnym i więcey cywilizowanym, aniżeli którekolwiek z pokoleń pierwsiastkowych: pozostałe tu szczędy miasta odkrytego, budowane są z cegły.

„Przez kogo zabudowane i kto w niém mieszkał? zostawuję to pytanie uczonym starożytnikom; uczynię tylko uwagę, że niektóre z Indyjskich pokoleń zachowują podanie o jakimś pokoleniu ludzi, którzy mieszkali w Ameryce Północnej. Z tych podań dowiadujemy się, że: „Mammut błąkał się po lasach, wyrывая w swym biegu drzewa, porывая w zdobyczy ludzi i zwierzęta, nim duch wielki w jednej okropnej burzy, śród błyskawic i grzmotów, nie zabił to straszliwe zwierzę. Od owego dnia, człowiek czerwony, w czystych rzekach łowi rybę, poluje po lasach i łąkach.“ Można by powiedzieć, że te ludy zgoła nie były podobne do Meksykanów, gdyż zabytki po nich zupełnie są różne. Lecz, jak wyżej powiedziałem, to pytanie i wiele innych, zostawuję śledzeniom uczonych antykwarjuszów.

„Pierwsze wieści o tém odkryciu rozszerzyły się blisko od dwóch miesięcy, lecz bezzasadne i mało zadowalające; nawet mało dawano temu wiary, i dla tego nie WPanu nie donosiłem w moich listach. Tymczasem otrzymałem wczora doniesienie o tej rzeczy jednego z moich przyjaciół, i exemplarz dziennika *Chicago* (Michigan), w którym znajduje się krótki opis i niektóre szczegóły przez P. N. F. Hyer. Wydawca pisze, że plan poruczony był przez Rząd P. Hyer. Rozwaliny te dają nową pobudkę do śledzenia tyłu osobliwości, któremi zarzucony jest zachód Ameryki, a niektóre z nich stwierdzają teorye cudzoziemskich uczonych o stanie pierwsiastkowym krajów zachodu. Azali tajemnica ich ludności będzie kiedykolwiek odkrytą? Zresztą, zachód Ameryki bogaty jest w osobliwości, i zapewne terazniejsze odkrycie jest pierwszym, które nazawsze zostanie podziwieniem dla przyszłych uczonych.

„Są jeszcze inne ruiny na północo-zachodzie. Znajdują się w okręgu Jefferson na zachód od Milwaukee i na lewym brzegu rzeczki Roc, prawie pod 40° 30' szer. pół. i pod 12° 30' na zachód od Washingtonu. P. Hyer donosi, że nie dawno w bliskości ich założono osadę, a więc ciekawi nie będą przymuszeni mieszkać na otwartem polu, w miejscu napełnionem wilkami, niedźwiedziami i panterami. Indyanie nazywają to miasto Aztatlan; dla czego? nie wiadomo. Dawna ta stolica ludu, który nie istnieje, z pozostałych rozwalin, zdaje się miała kilka mil rozległości. Jeżeli dowiem się co więcey, przeszłę WPanu.“ (J. de S. P.)